

Phoenix Winterswijk: toegankelijkheid voor iedereen!

Phoenix is het Winterswijkse netwerk wat zich inzet voor gelijke kansen en gelijke rechten voor mensen met een handicap.

Wij zijn een netwerk van Winterswijkers die zelf een handicap of beperking hebben of naasten en werk gerelateerd.

Net als het vogeltje Phoenix, zullen wij ook altijd herrijzen. Vallen, opstaan en weer aanpassen.

Wij willen allereerst onze werkgroep leden bedanken. Al een jaar lang zetten zij zich keihard in om Winterswijk nóg toegankelijker te maken.

Ook Joost en Marije willen wij bedanken voor hun steun.

En uiteraard de WUW niet te vergeten. Zonder de steun van de WUW, waren wij hier niet.

25 % van de Nederlandse bevolking heeft een beperking. Als je dit anders bekijkt: *

Als je alle *blinden en slechtzienden* (316.000) van Nederland bij elkaar zet, kun je de Gemeente Utrecht vullen.

700.000 mensen in Nederland zijn *kleurenblind*, dat is net zoveel als alle inwoners van de provincie Friesland.

1.300.000 mensen in Nederland zijn *doof of slechthorend*, dat is net zoveel als alle inwoners van de provincies Zeeland en Overijssel samen.

1.500.000 mensen in Nederland zijn *lichamelijk beperkt*, dat is net zoveel als alle inwoners van Amsterdam en Rotterdam samen.

825.000 mensen in Nederland hebben *dyslexie*, dat is net zoveel als alle inwoners van Nijmegen, Apeldoorn, Arnhem, Ede, Barneveld, Doetinchem, Aalten, Winterswijk en meer samen

1.500.000 mensen in Nederland zijn *laaggeletterd*, dat is net zoveel als alle inwoners van de provincies Groningen, Friesland en Drenthe samen.

Als je de landelijke cijfers vertaalt naar Winterswijk (ruim 29.000 inwoners) dan hebben ongeveer 7500 mensen in Winterswijk een beperking.

Werkgroep Phoenix in vogelvlucht

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

- Bewustwordingsochtend op de Markt
- Bewustwordingslessen op basisschool de Schakel en op het Gerrit Komrij College
- Kerstballenactie van JCI
- Horecablokken, dit zijn blokken welke je onder de tafelpoten kunt zetten, waardoor de tafel hoger komt te staan. En iemand met een rolstoel er gewoon, net als ieder ander, onder kan zitten.
- Audiodescriptie
- Den Haag ; in gesprek met Ilse Saris van NSC. We hebben een bijdrage geleverd over handicap, armoede en sport
- Brandweer; van elkaar leren. Wat weet de brandweer over mensen met een handicap? En wat kan men zelf doen?
- Geleidelijnen bij het SKB en bij de Groenloseweg; Deze waren in eerste instantie niet aangelegd. Hier is de Phoenix achteraan gegaan.
- Uit het leven van; Een leuke column op social media van Phoenix. Een kijkje in het leven van iemand met een beperking. Mocht je zelf een column willen schrijven hierin, laat het ons weten.
- Checklist toegankelijke evenementen; Hoe kun je in het begin van de organisatie van een evenement toegankelijkheid al meteen meenemen. Hiervoor heeft de Phoenix een checklist opgesteld.
- Gemeenteraad; Wij hebben ons voorgesteld bij elke partij en aangeboden om mee te denken om toegankelijkheid mee te nemen in het volgende verkiezingsprogramma.
- Digitale toegankelijkheid; later in de presentatie meer hierover
- Bijeenkomst toegankelijk bouwen bijgewoond; Helaas is er nog steeds geen wet welke verplicht om toegankelijkheid al meteen vanaf de bouw aan mee te

nemen. Wel is er een nieuwe norm, NEN9120, waarin geadviseerd wordt hoe toegankelijk te bouwen.

Wij van de Phoenix kunnen bedenken wat wij belangrijk vinden qua toegankelijkheid binnen Winterswijk. Maar wat vindt de rest van Winterswijk belangrijk? Dat is de reden waarom wij de enquête hebben opgesteld. Deze hebben wij verspreid via e-mail, de krant en social media. Hierbij hebben wij ook hulp aangeboden, mocht het invullen digitaal niet lukken. Er lagen papieren versies klaar, en er was hulp om de enquête in te vullen.

Wie vulden de enquête in?

60 Mensen uit Winterswijk hebben de enquête ingevuld. Waarvan 67,2 % voor zichzelf. Sommige hebben hem als mantelzorger ingevuld en een klein deel voor hun partner, of medewerker gehandicaptenzorg.

Het merendeel is dus ervaringsdeskundige!

En dit betekent niet dat deze mensen allemaal een beperking hebben, maar ook iemand met een kindwagen, een postbezorger, bouwvakker of iemand moeilijk ter been. Toegankelijkheid telt voor iedereen!

Dit blijkt uit de cijfers;

50 % heeft één van de volgende beperkingen:

Slechthorend/doof, Slechtziend/blind, Lichamelijk, Niet-aangeboren hersenletsel, Laag-geletterdheid

De andere 50 % heeft een mobiliteitsprobleem (bijvoorbeeld moeite met lopen, evenwicht etc.), kindwagen, rolstoeldrukker.

Toegankelijkheid gebouwen

Hoe makkelijk of moeilijk is het om binnen te komen in een gebouw?

(Denk hierbij aan winkels, restaurants, gezondheidszorg, gemeentekantoor, gemeentehuis, evenementen, sport, cultuur etc. in Winterswijk)

Dit is natuurlijk een moeilijke vraag om te beantwoorden. Het ene gebouw is toegankelijker dan de andere. En daarnaast realiseren wij ook zeker dat sommige gebouwen monumentale panden zijn, waarvoor er andere regels gelden om te verbouwen.

Wij vinden dat het belangrijk is dat de weg naar hulp binnen een gebouw toegankelijk is. Bijvoorbeeld in een winkel, dat de weg naar de klantenservice of kassa vrij is van obstakels en toegankelijk voor iedereen; zodat men zelfstandig naar binnen kan om hulp te vragen.

Ook in dit thema blijft communicatie belangrijk. Het is fijn om vooraf te weten waar je aan toe bent. Kun je zelfstandig naar binnen? Is er een toilet aanwezig? Is het mogelijk om met een rolstoel naar binnen te rijden?

Communiceer over de mogelijkheden, de breedte van de paden en/of toilet.

Er is veel verschil in de toegankelijkheid van een toilet.

Een invalide toilet met maar aan één kant beugels, waardoor iemand met aan die kant een verlamming dus niks heeft aan die beugels.

Een invalide toilet waar men met een rolstoel niet kan draaien.

En er is een enorm verschil in de grote van een rolstoel. Dus communiceer hierover mocht je een invalide toilet hebben.

Bijna de helft van de mensen reageert op deze vraag met goed of heel goed. Voor de andere is er dus nog een verbetering mogelijk.

Meest genoemde hindernissen van gebouwen

- Onderweg
 - Stoepen:
 - schots en scheef
 - vol obstakels, zoals geparkeerde auto's, overhangend groen, slordig geparkeerde fietsen

- Soms zo erg dat men op straat moeten lopen/rollen!
- Bestrating (wegdek) niet rolstoelvriendelijk
- Drukke (verkeer, oversteken etc.)
- In het gebouw
 - Smalle of volle paden
 - Zware deuren
 - Drempels en trappen zonder alternatief
 - Geen of slecht toegankelijke liften
 - Geen rolstoeltoegankelijk toilet
 - Te hoge balie

Sommige hindernissen zijn makkelijk te verhelpen, andere vragen iets meer geduld. Bewustwording en communicatie is vaak al een groot deel van de oplossing. Gebleken is namelijk dat als je je probleem aankaart en een eventuele oplossing, dat het merendeel van de ondernemers in Winterswijk welwillend zijn en mee willen denken in de oplossing.

Suggesties voor een betere toegankelijkheid

- Gebouwen
 - Automatische deuren
 - Drempels en obstakels weg
 - Bredere paden
- Onderweg
 - Betere bestrating en stoepen
 - Goede verlichting
- Overig

- Meer uitleg aan ondernemers over toegankelijkheid
- Bij verbouwing of renovatie toegankelijkheid meteen meenemen
- Betrek ervaringsdeskundigen al in de ontwerpfase
- Meer rolstoelvriendelijke toiletten
- Gastheren/gastvrouwen om alles in goede banen te leiden
- In gesprek blijven met iedereen en samen naar oplossingen zoeken

Toegankelijkheid Openbaar Vervoer

Bus

- Bijna 44% gaat nooit met de bus
 - Onduidelijk is waarom zij niet met de bus gaan.
- Overige 56%
 - Minder dan 1/3 heeft goede/zeer goede ervaringen
 - Iets meer dan 1/3 neutraal
 - Iets meer dan 1/3 heeft slechte/zeer slechte ervaringen

De enquête is afgenomen voordat de route van Enschede naar Winterswijk, binnen Winterswijk werd aangepast.

Phoenix is in gesprek met Arriva. Doordat er steeds meer verkeer komt, en binnen Winterswijk de toegestane snelheid is afgenomen, kon de bus de aansluiting op de trein niet meer halen. Hierdoor is besloten om de route in Winterswijk te halveren.

De Phoenix maakt zich zorgen over de toekomst van het busvervoer binnen Winterswijk. Zeker als er straks nog meer grote wegen binnen de bebouwde kom op de schop gaan.

Trein

- Iets meer dan 28% reist niet met de trein
- Overige 72%
 - Ruim 2/3 heeft goede/zeer goede ervaringen
 - Bijna 1/5 neutraal
 - Circa 1/8 heeft slechte/zeer slechte ervaringen

Tijdens de presentatie kwam er nog een opmerking met betrekking tot de incheck paaltjes op het station. Wanneer de zon erin schijnt, zijn deze nauwelijks leesbaar.

Taxi en rolstoeltaxi

- Minder dan 50% reist met taxi en/of rolstoeltaxi
- Gebruikers 46,7%
 - Meer dan 2/5 deel goed/zeer goed
 - Bijna 2/5 deel neutraal
 - Minder dan 1/5 deel slecht/zeer slecht

Reacties van doelgroepen op OV

Bus	Trein	Taxi/Rolstoeltaxi
- Opstappunten soms minimaal	+ Goed toegankelijk, altijd hulp in de buurt	- Duur (tenzij vergoed)
- Toegankelijkheid mede afhankelijk van chauffeur*	- Geen toilet	- Beperkt beschikbaar

- Hoge instap		- Rolstoeltaxi vroegtijdig reserveren, anders niet beschikbaar
- Rijdt vaak al weg voor iedereen zit		- Taxi vaak niet op tijd, of zegt de rit af
- Kan een elektrische rolstoel wel mee in de bus?		ZOOV-bussen moeilijk toegankelijk
*Toegankelijkheid mag niet afhangen van het humeur van anderen.		
Punt van aandacht: Als je op een locatie moet zijn, is OV niet toereikend Tegelijkertijd wordt zorg in de toekomst waarschijnlijk meer verspreid, ook buiten Winterswijk!		

Websites en apps

Hoe is het om websites en apps te gebruiken?
(Overheid, gemeente, huisarts, ziekenhuis etc.)

- Iets meer dan de helft vindt het makkelijk tot heel makkelijk
- Een kwart heeft geen mening
- Een kwart van de mensen vindt het moeilijk tot heel moeilijk!

Problemen met websites en apps

- Onleesbare lettertypes / slechte contrasten
- Onduidelijke structuur / informatie lastig te vinden

- Taal te moeilijk / teksten te ingewikkeld
- Ondertiteling / audiodescriptie ontbreekt
- Website / app niet bijgewerkt naar de nieuwste informatie
- Schermlezer kan de informatie niet goed lezen (teksten, tekens, tabellen)
- Soms geen papieren alternatief, ook al ben je niet digitaal vaardig
- Als je hulp vraagt, krijg je soms geen reactie

Goed om te weten:

Vanaf 28 juni is de Europese Wet Digitale Toegankelijkheid van kracht in Nederland. Dit geldt voor veel webshops en overheidsinstanties. Maar ook voor bijvoorbeeld pinautomaten.

Voorbeelden waaraan websites moeten voldoen:

- Bedienbaar zonder muis
- Voldoende kleurcontrast
- Bewegende en flitsende elementen zoveel mogelijk beperkt
- Grote gemakkelijk aanklikbare knoppen
- Video's altijd ondertiteld
- Eenvoudige taal (niveau B1)

Er zijn verschillende bedrijven die uw website kunnen beoordelen op toegankelijkheid.

Een paar voordelen voor u, om een toegankelijke website te hebben:

- Een grotere doelgroep bereiken
- Betere vindbaarheid in zoekmachines
- Verbeterde gebruiksvriendelijkheid voor iedereen, dit verhoogt de klanttevredenheid

Positieve ervaringen met toegankelijkheid in Winterswijk

- Gemeentekantoor en winkels steeds toegankelijker
- Centrum opgeknapt
- Ondernemers willen meedenken, als ze maar weten hoe en wat
- Behulpzaam personeel in winkels en horeca
- Er is steeds meer aandacht voor toegankelijkheid
- Er is al heel wat bereikt

Groot compliment

Winterswijkers willen vaak helpen!

Tips voor verbetering

- Betrek de doelgroepen/ervaringsdeskundigen al vanaf het begin bij plannen, gebiedsontwikkeling, besluitvorming etc.
- Meer invalidenparkeerplaatsen en in kaart brengen
- Aandacht voor de trottoirs
- Betere bestrating
- Betere handhaving (invalidenparkeerplaatsen, vuilnisemmers die te lang blijven staan, blokkerend parkeren, overhangend groen etc.)
- Met elkaar in gesprek blijven en blijven werken aan bewustwording
- Eenvoudiger taalgebruik, (mocht je gebruik maken van Chat GPT, vraag om het in B1 taalniveau te zetten)
- Openbaar vervoer verbeteren
- Mocht u tips hebben voor verbeteringen: geef het door aan Phoenix
- Tip: BuitenBeter app, Hierin kunt u melding maken van, afvaldump, parkeren, bijplaatsing rondom container, afvalbak vol, overhangend groen, kapotte lantaarnpalen ect.

Wat kun je zelf doen?

- Container op tijd van de stoep halen
- Fiets op de goede manier parkeren
- Auto niet op de stoep parkeren
- Groen snoeien bij de stoep
- Bedenken of mensen erlangs kunnen, iets niet op een rare plek staat, mensen er niet over kunnen struikelen, etc.
- Gemeente / ROVA attenderen op belemmeringen door groenvoorzieningen (BuitenBeter app)
- Voor werkgevers: overleg, denk in mogelijkheden, vraag advies, loop eens binnen bij Phoenix
- Kortom: door met elkaar in gesprek te gaan, dienen zich soms al oplossingen aan.

Wat gaat Phoenix nu doen?

Stippen aan de horizon

Phoenix zet zich in voor een Winterswijk waarin iedereen, ongeacht beperking, volwaardig mee kan doen

Onze doelen in het kort

- Bewustwording vergroten;
We geven bewustwordingslessen op scholen, maar ook bij organisaties of bedrijven. (vraag naar de mogelijkheden)
- Professionalisering werkgroepleden
- Samenwerkingen uitbreiden
- Evenementen en voorzieningen toegankelijker maken

- Toegankelijker openbare ruimte, gemeente
- Toegankelijk openbaar vervoer
- Toegankelijker horeca
- Aandacht voor toegankelijkheid bij de bouwsector
- Veiligheid en noodsituaties, brandweer
- Verbeteren digitale toegankelijkheid
- Columns: Uit het leven van
- Beurs (M)oogelijkheden

Onze kernwaarden

Samenwerking, communicatie, erkenning, normalisering en denken in mogelijkheden

Mail: phoenix@wuhwinterswijk.nl

**Loket: elke vrijdag van 9.00 – 12.00 u
(m.u.v. vakantie en feestdagen)
Roelvinkstraat 2 - Winterswijk**

* Deze gegevens hebben wij ontvangen van Startblok 5